

**CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE**

25 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena, Boico Victor

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în procuratura de circumscripție Bălți, Lisnic Elena, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 23 ianuarie 2019, în cauza penală privind-l pe

Traci Alexandr XXXXX, născut la XXXXX, originar din XXXXX, domiciliat în XXXXX;

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 12.07.2018 – 12.11.2018 (prima instanță);
2. 03.12.2018 – 23.01.2019 (instanța de apel);
3. 19.03.2019 – 25.06.2019 (instanța de recurs ordinar).

Asupra recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți /sediul central/ din 12 noiembrie 2018, cauza fiind examinată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală conform art. 364¹ Cod de procedură penală, Traci Alexandr a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal, fiindu-i aplicată pedeapsa sub formă de 150 ore de muncă neremunerată în folosul comunității.

S-a respins solicitarea procurorului cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată din contul inculpatului în sumă de 740 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Traci Alexandr, la data de 17.06.2018, nedeținând permis de conducere, după ce a consumat băuturi alcoolice și fiind în stare de ebrietate alcoolică, conștientizând caracterul social periculos al faptei și consecințele care pot surveni, a urcat la volanul automobilului de model „Toyota Corolla” cu nr./înm. XXXXX, care îi aparține prietenului său Vlasenco V., și deplasându-se pe str. Decebal, intersecție cu str. Alexandru cel Bun, mun. Bălți, aproximativ la ora 05.00, a fost stopat de colaboratorii Serviciului de patrulare al IP Bălți, deoarece conducea mijlocul de transport neadecvat, având o traiectorie neuniformă de deplasare, iar în cadrul discuției cu ultimul, fiind suspectat de întrebuițarea băuturilor alcoolice, deoarece avea semne vizibile de

ebrietate alcoolică: din cavitatea bucală se simțea miros puternic de alcool, i s-a propus de a fi supus testării alcoolscopice cu alcotestul „Drager”. Fiind de acord cu procedura în cauză, Traci A. a fost supus testării alcoolscopice, stabilindu-se că în aerul expirat de către el se conține alcool în cantitate de 1,21 mg/l, cantitate, care conform alin. (3) art. 134¹² Cod penal, se atribuie la stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat. Aflându-se în incinta Dispensarului narcologic al Spitalului municipal Bălți, conform procesului-verbal nr.728 al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei, s-a stabilit că Traci A. se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, totodată de la el au fost recoltate probe biologice de sânge pentru examinare toxicologică, și conform raportului de expertiză judiciară nr.201806P0417 din 25.06.18, s-a stabilit că în sângele prelevat de la Traci A. s-a depistat alcool etilic în cantitate de 1,43% echivalent a 2,35g/l, cantitate, care conform alin. (3) art. 134¹² Cod penal, se atribuie la stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

Astfel, acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal - *Conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat sau în stare de ebrietate produsă de droguri și/sau de alte substanțe cu efecte similare, săvârșite de către o persoană care nu deține permis de conducere sau care este privată de dreptul de a conduce mijloace de transport.*

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către procurorul în Procuratura mun. Bălți, Muntean Oxana, solicitând casarea parțială a sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care de la inculpat să fie încasate în beneficiul statului cheltuielile de judecată suportate pentru efectuarea raportului de expertiză judiciară în sumă de 740 lei, invocând că: suportarea cheltuielilor de judecată într-o cauză penală este provocată de săvârșirea unei infracțiuni, care impune desfășurarea urmăririi penale și judecarea cauzei pentru aplicarea legii penale celui ce a comis-o. Drept urmare, cheltuielile de judecată sunt imputabile inculpatului condamnat pentru săvârșirea infracțiunii, temeiul juridic fiind vinovăția sa infracțională, deoarece fără săvârșirea infracțiunii astfel de cheltuieli nu s-ar fi efectuat. În acest context, a menționat că vinovăția lui Traci A. a fost constatată prin sentința din 12.11.2018, ceea ce confirmă temeiul juridic specificat supra.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 23 ianuarie 2019, s-a respins ca nefondat apelul, cu menținerea sentinței.

4.1 Pentru a decide astfel, instanța de apel a indicat că, cheltuielile suportate pentru efectuarea raportului de expertiză nu pot fi încasate de la inculpatul Traci Alexandr, deoarece sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, cheltuieli ce sunt trecute în contul statului.

În continuare, instanța de apel a indicat că în esența art. 228 Cod de procedură penală coroborat la art. 229 Cod de procedură penală, de către condamnat pot fi compensate cheltuieli judiciare suportate de către martori, partea vătămată, partea

civilă, asistenții procedurali, interpreți, traducători, experți, specialiști, reprezentanții legali ai părții vătămate, ai părții civile. **Celelalte cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat.**

Mai mult, instanța de apel a reținut că, în cauza dată în cadrul urmăririi penale a fost efectuat raportul de expertiză judiciară nr.201806P0417 din 25.06.2018, pentru care statul a suportat cheltuieli în mărime de 740 lei, care a fost ordonat de către organul de urmărire penală, acestea fiind acțiuni procesuale ce țin de administrarea probatoriului și formularea învinuirii, care sunt puse în sarcina părții acuzării.

Totodată, potrivit art. 100 alin. (2) Cod de procedură penală și art. 6 par. 2 a Convenției, sarcina probațiunii e pusă în seama organului de urmărire penală, persoana acuzată de un delict beneficiind de "prezumția nevinovăției", stipulată la art. 8 Cod de procedură penală.

Astfel, ținând cont de faptul, că cheltuielile constatate în cadrul cauzei penale au fost îndeplinite pentru efectuarea acțiunilor de urmărire penală, ce la rândul său au determinat încadrarea juridică a faptei, acțiuni procesuale ce țin de administrarea probatoriului și formularea învinuirii, pusă în sarcina părții acuzării, instanța de apel a considerat neîntemeiată solicitarea procurorului cu privire la încasarea cheltuielilor pentru efectuarea acțiunilor de urmărire penală din contul părții apărării.

5. Decizia instanței de apel, este atacată cu recurs ordinar de către procurorul în procuratura de circumscripție Bălți, Lisnic Elena, indicând temeiul pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, prin care solicită, casarea deciziei, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, invocând:

- prin legea nr. 316 din 22.12.2017, în vigoare de la 09.02.2018, alin. (2) art. 142 Cod de procedură penală – a fost abrogat;

- art. 228 alin. (3) Cod de procedură penală menționează strict și fără loc de interpretare, care sunt cheltuielile judiciare care vor fi compensate, deci, sumele plătite experților pentru efectuarea expertizei nu își găsesc reflectare, deci, în asemenea circumstanțe, instanța de apel urma să dispună încasarea cheltuielilor din contul inculpatului și nu a statului;

- conform art. 229 alin. (3) Cod de procedură penală, instanța poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul, dacă plata cheltuielilor poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea lor;

- instanța de apel nu a ținut cont de faptul că raportul de expertiză judiciară nr. 201806P0417 a fost întocmit la 25.06.2018, adică după abrogarea art. 142 alin. (2) Cod de procedură penală;

- instanța de apel dispunând încasarea cheltuielilor judiciare din contul statului nu a verificat dacă cheltuielile solicitate ar influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea inculpatului or, acesta este

celibatar;

- nu suntem de acord nici cu opinia instanței de apel, că cheltuielile efectuate în cadrul urmăririi penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii încriminate sunt trecute în contul statului, deoarece nici o normă legală a Codului de procedură penală nu prevede expres acest fapt.

6. Judecând recursul ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit, conchide că acesta urmează a fi respins ca inadmisibil, din următoarele considerente.

În speță se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

Potrivit dispoziției art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să-l respingă ca inadmisibil în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

La caz, Colegiul penal lărgit reține că recurentul indică ca temei pentru declararea recursului ordinar, prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, în sensul că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit reține că motivul – temeiul de recurs invocat de recurent nu s-a confirmat în instanța de recurs ordinar, argumentând în acest context următoarele.

Cât ține de argumentele recurentului în susținerea temeiului prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod penal, precum că ”prin legea nr. 316 din 22.12.2017, în vigoare de la 09.02.2018, art. 142 alin. (2) Cod de procedură penală – a fost abrogat; instanța de apel nu a ținut cont de faptul că raportul de expertiză judiciară nr. 201806P0417 a fost întocmit la 25.06.2018, adică după abrogarea art. 142 alin. (2) Cod de procedură penală”, Colegiul penal lărgit conchide că sunt declarative, or, prin legea nr. 316 din 22.12.2017 în vigoare de la 09.02.2018, art. 142 alin. (2) Cod de procedură penală, nu a fost abrogat, dar a fost modificat cuprinsul acestui aliniat, art. 142 alin. (2) Cod de procedură penală (red. 22.12.2017), prevede dreptul părților la cererea de a efectua expertize pe cont propriu. În speța dată nu au fost formulate astfel de cereri, de unde rezultă că procurorul a invocat motive irelevante, inventate, care nu pot fi acceptate.

Astfel, Colegiul penal lărgit consideră că recurentul a indicat greșit art. 142 în loc de art. 143 Cod de procedură penală, însă, art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, prevede că instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii, astfel, instanța de recurs statuează că nu este în drept să corecteze, completeze recursul cu circumstanțe care ar agrava situația inculpatului, or, încălcarea prevederilor art. 24 Codul de procedură penală, lezează dreptul inculpatului la un proces echitabil, drept garantat de art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

7. În consecință, Colegiul penal lărgit nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de recurent ce ar fi afectat hotărârea instanței de apel atacată sub aspectele contestate. În concluzie recursul ordinar declarat urmează a fi respins ca inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către procurorul în procuratura de circumscripție Bălți, Lisnic Elena, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 23 ianuarie 2019, în cauza penală privindu-l pe **Traci Alexandr XXXXX**, cu menținerea deciziei atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **19 iulie 2019**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Boico Victor